

مجله رقص شماره ۳۹ آذر ۱۳۷۸
۲۷-۲۹

«رامو» بحد توجه و علاقه به «آکور» و «آرمونی» از خصوصیات موسیقی فرانسه گشته است درحالی که موسیقی دانان آلمان، از باخ تا کنون، به «کنترپوان» و «بولیفونی» (که مردود اصلا از ابداعات فرانسویان بوده است) توجه کرده اند.

فورم «سوئیت»، یا فورمها و قطعات مشابه، مناسبترین فورمیست که حالات و خصوصیات موسیقی فرانسه را دربر می تواند گرفت زیرا حدود و وسعت، همچنین مقتضیات پرورش («دولوپمان») آهنگها در این فورم چنانست که همه جنبه های هنر فرانسه در آن جلوه گر می تواند گشت.

هنرستان ملی باله ایران

و

گروه رقص های ملی و محلی هنرهای زیبای کشور

درخیابان اذرع، جنب دبیرستان رضاشاه کبیر، عمارت قدیمی ورنک و رو رفته ای وجود دارد که گذشت زمان ازلا بلای آجرها و ستونهایش بچشم می خورد و باوجود رنک آمیزی ظاهری از روزگاری بس دراز خیر میدهد.
یک راهروی باریک و دراز ساختمان دو طبقه هنرستان موسیقی را بدو قسمت تقسیم کرده و در دو طرف راهرو کلاس هایی که هر کدام یک تخته سیاه مخصوص و یک پیانو دارد، بچشم می خورد.

شاید شما خواننده عزیز هوس تحصیل در این عمارت قدیمی را نکنید و یک ساختمان تازه ساز را بآن ترجیح دهید. شما در انتخاب خود آزادید؛ هنرجویان هنرستان هم انتخاب خود را کرده اند. آنها این عمارت قدیمی و آن اطاقهای نیمه تاریک را بهمه ساختمان های جدید و اطاق های وسیع و روشن ترجیح میدهند؛ سالیانست که با

دیوارها کار گذاشته بودند. یک راهروی باریک سالن را بدوی که در ضلع شرقی هنرستان باز می شد مربوط می ساخت و در این راهروی کوچک یک میز و دو صندلی بچشم می خورد.

نژاد احمدزاده، که از روز بعد یکی از صندلی هارا بمنوان سرپرست « هنرستان ملی باله ایران » اشغال کرد؛ در ترکیه متولد شده و تحصیلات خود را در آن کشور پایان رسانیده است. در سال ۱۳۲۸ به گروه « استودیوی احیاء هنرهای ایران باستان » پیوست و بعد از دو سال معاون آن مؤسسه گردید و به همراهی این گروه به کشورهای خاورمیانه، یونان، ایتالیا و هندوستان مسافرت نمود و از آذرماه ۱۳۳۴ از طرف هنرهای زیبای کشور بریاست هنرستان باله انتخاب گردید.

بزودی آگهی « ثبت نام در هنرستان ملی باله ایران » درجراید انتشار یافت و در مدت کوتاهی ۲۰۰ پسر و دختر داوطلب شرکت در کلاس باله شدند اما چون سالن هنرستان گنجایش این عده را نداشت، از بین داوطلبان ۸۰ نفر انتخاب گردیدند.

در همان سال « ویلیام دالر » استاد با سابقه آمریکائی با همکاری انجمن روابط فرهنگی ایران و آمریکا برای تدریس باله بایران دعوت شد؛ علاوه بر آن خانم « ایون باترسون » معاون دالر که از طرف هنرهای زیبای کشور استخدام شده بود و همچنین خانم هایده احمدزاده تمرین ها و دروس عملی هنرستان را اداره می کردند. « ویلیام دالر » از ۱۸ سالگی تحت نظر استادان معروف آن زمان مانند « میشل فوکین »، « میخائیل مردکین » و « ژرژ بالانشین » شروع بفرار گرفتن هنر باله نمود و در مدت کوتاهی در این فن ب مقام شامخی رسید. وی مدتی در دسته های مشهور آمریکا مانند « آمریکن باله » و « باله تئاتر » و همچنین در چند فیلم شرکت کرد؛ سپس بطرح باله های گوناگونی نظیر « کنستانتینا »، « کبیا »، « پرومئاد »، « پنج هدیه »، « بازیها » و غیره پرداخت و قبل از هزیمت بایران مدتی در مدرسه باله تئاتر نیویورک تدریس می نمود.

در دیوار و حیاط و اطاق های این عبارت قدیمی انس گرفته اند. آرزوی همه هنرجویان هنرستان عالی موسیقی آن است که این مؤسسه منحصر بفرد هنری روز بروز گسترش یابد و توسعه پیدا کند و بر تعداد اطاق ها و بیانوها و تشکیلاتش افزوده شود و ... خوشبختانه روز بروز آرزوی هنرجویان هنرستان بیشتر برآورده می شد تا اینکه بکروز ...

صبح زود بود، هنرجویان تک و تک وارد هنرستان می شدند؛ عده ای بسراغ بیانوها می رفتند و جمعی دیگر در همان راهروی کذائی سرگرم « گفت و شنود » بودند، ناگهان یک بنا و چند عمله باییل و کلنگ وارد راهرو شدند، مدتی در برابر چشمان کنجکاو هنرجویان بدرو دیوار اطاق های طرف چپ راهرو و رفتند، درو پنجره هارا اندازه گرفتند، بعد باییل و کلنگ بجان درو پنجره افتادند و آنها را خراب کردند. عصر آنروز از سه کلاس هنرستان اثری باقی نمانده بود و بنا و عمله ها جای درها را چنان تیفه کرده بودند که نمی شد تصور کرد روزگاری اطاق هایی درست چپ راهروی هنرستان وجود داشته است ...

بکاه بعد یک سال نسبتاً بزرگ جای سه کلاس سابق هنرستان موسیقی را گرفته بود. در قسمت هایی از دیوار آینه هایی نصب شده بود و میله هایی بسوازات

در همان سال با مساعدت هنرهای زیبای کشور و اولیای هنرجویان ساختمان مجهزی برای هنرستان باله در ضلع شرقی هنرستان عالی موسیقی ایجاد گردید. سالن این ساختمان مطابق آخرین اسلوب معمول در ممالک اروپا و امریکا ساخته شده و فاقد ستون است و طول آن ۱۸ متر و عرض آن ۱۶ متر میباشد. دیوارهای سالن نیز از آینه پوشیده شده است تا هنرجویان هنگام تمرین چگونگی حرکات خود را ملاحظه کنند. ساختمان تازه هنرستان باله از هر جهت مجهز است؛ رخت کن هائی با چهل قفسه برای دختران و پسران تهیه شده است؛ برای هنرجویان دختر چهاردوش و برای هنرجویان پسر نیز بهمین اندازه دوش تهیه نموده اند تا پس از تمرین و رفع خستگی مورد استفاده قرار دهند. در نقشه ساختمان قسمتهای جداگانه ای برای دختران و پسران پیش بینی شده است.

در خرداد ماه ۱۳۳۶ بنا به مناسبت پایان دومین سال تحصیلی هنرستان باله جشنی در تالار فرهنگ برگزار شد و علاقمندان باله برای اولین بار شاهد برنامه ای بودند که در آن کلیه نکات فنی و بخصوص نور مورد توجه قرار گرفته بود. برنامه این جشن

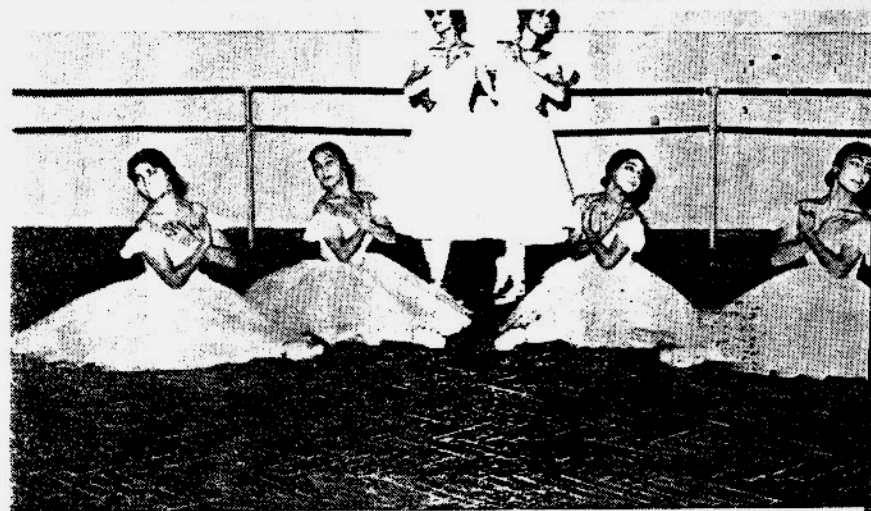
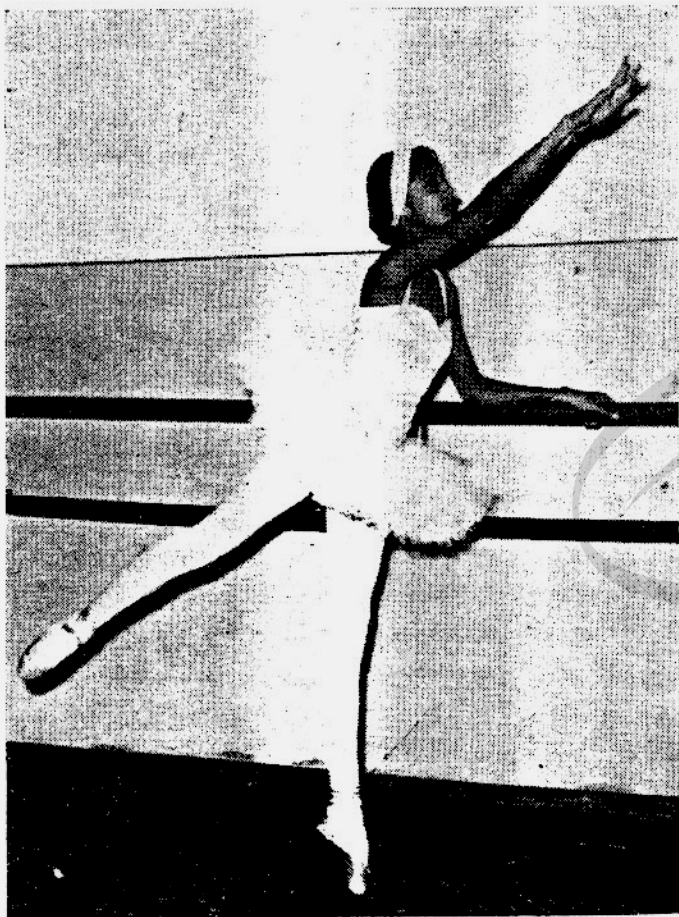
« ابیون پاترسون » در استرالیا متولد شده است. وی دختر نقاش معروف « امپروز پاترسون » رئیس هنرستان نقاشی در دانشگاه واشنگتن و نوه « نلی ملیا » آوازه خوان مشهور استرالیایی می باشد. « پاترسون » در کودکی با امریکا مسافرت کرد و تحت نظر استادانی چون « فوکین »، « ویلادو بیرف »، « مادام دو برونسکا » و « بالانشین » به تحصیل باله پرداخت. پس از شرکت در نمایشات رادیو « سیتی هال » و « بروودی » بتدریس پرداخت و ضمن تدریس به کشورهای اروپا، امریکا و مکزیک مسافرت نمود.

« هایده احمدزاده » از دوران کودکی شروع بفرآگرفتن فن رقص نمود و در ۱۶ سالگی به گروه « استودیوی احیا، هنرهای ایران باستان » پیوست و بکشورهای خاورمیانه، یونان، ایتالیا و هندوستان مسافرت کرد و در ضمن مسافرت زیر نظر استادان بفرآگرفتن باله کلاسیک پرداخت.

به مدت هشتاد و دو سال تحصیلی ۳۵-۳۴ نژاد و هایده احمدزاده از طرف هنرهای زیبای کشور جهت دیدن و مطالعه مؤسسات هنری باله در امریکا بآن کشور اعزام شدند؛ ضمناً بنا بدعوت انجمن روابط فرهنگی ایران و انگلیس از مدارس باله انگلستان و بخصوص از تأسیسات گروه باله « سادلرزولز » برهبری « نینت دو والوا » دیدن کردند.

در ابتدای سال تحصیلی ۳۶-۳۵ از بین متجاوز از ۵۰۰ نفر داوطلب ۲۰ نفر در هنرستان باله بفرآگرفتن اصول فنی باله مشغول شدند. این عده بتناسب سن بشش گروه مختلف تقسیم گشتند و ساعات کار آنها طوری تنظیم شده بود که لطمه ای با اشتغالات درسی و عمومی آنها ننمزد.

از مرخصی بامریکا رفتند و چون « باله تئاتر نیویورک » از « دالر » جهت تدریس در مؤسسه مذکور دعوت نمود، وی دعوت آنان را پذیرفت و دیگر بایران بازنگشت و تدریس باله بمعده خانم هایده احمدزاده واگذار شد. در این سال نیز از بین عده زیادی داوطلب ۲۰۰ نفر انتخاب شدند و هنرستان ملی باله ایران برای استخدام یک معلم جدید با « باله سادلرزولز » و « اوپرای سلطنتی » وارد مذاکره شد.

باین ترتیب اجرا گردید :

تدریس پهلوی میله بار : هنرجویان کلاس های دوم الف، دوم ب و بزرگسالان
 تدریس های تند : هنرجویان کلاس دوم الف، دوم ب و بزرگسالان
 سواره موزیکال : موسیقی از روسینی، تنظیم شده بوسیله بنیامین بریتن،
 درش قسمت :

۱ - مارش : هنرجویان کلاس دوم الف :

ایزک یونسی، لادن مقدم، توران یگانگی، آریتا بختیاری، مرصده تحویل داری،
 حسین معتمدی، لیلی فی، نریا آخوندزاده، آریا زند، آواک آبرامیان، مهران
 خجسته پور، روشن ناصر

۲ - کانونتا : هنرجویان کلاس دوم ب :

بنفشه بهرامیان، لوسی آواکیان، کیاندهخت حکمت پناه، الهه مفتاح، سرور
 کابلی، سدا الکسانیان، پرتو مفتاح، فرح تحویل داری، لوییز یونسی، پوران یونسی،
 مهوش اعتضادی، شیرین روشن، پری برکشلی، زیلا راغب

۳ - تیروزل : هنرجویان کلاس دوم بزرگسالان :

فریبا قیسری، پری نسر، برجانیکی مارتیکیان، شهلا دیبیم، پروین الامین،
 افیک آذرنیا، لئون نشانیان، الکساندر نیکودف، مهدی پورفرخ، عبدالله ناظمی،
 نصرت اله هندی

۴ - بولرو : هایده احمدزاده

۵ - نکتورن : ایوون باترسون - مهدی پورفرخ

۶ - تاراتلا : هنرجویان کلاس دوم ب و بزرگسالان

در تابستان سال ۱۳۳۶ « ویلیام دالر » و « ایوون باترسون » برای استفاده